

Het Koninklijk Huis als inspiratiebron

Arne van Mourik

Het gaat hier niet alleen over 't tot-stand-komen van een damprobleem, maar ook over hoe een bijdrage voor de rubriek "Hoe ontstaat nou een damprobleem?", bij toeval en deels in tweespraak tot stand is gekomen!

Tom Kieboom: "Maritiem Museum"

"Ga jij wel eens naar Rotterdam?" vroeg Arne van Mourik mij medio april 2013, in een e-mail. "Zou je dan naar het Maritiem Museum kunnen gaan en daar voor mij een kopie willen maken van een gedichtenbundel uit 1878?" Het bleek te gaan om een bundel van de Rotterdamse dichter en eindspel-componist Jozef Blankenaar: 'De Schipbreuk van het Stoomschip Friesland – dichtregelen, december 1877', uitgegeven door J.P. Bladergroen.

De service van de bibliotheek van het Maritiem Museum was voortreffelijk: een dame achter de pc zocht op waar 't boekje stond, een andere medewerker ging het halen en een derde persoon maakte de gevraagde kopieën. Zo kon ik na een geduldig kwartiertje wachten met dankbaarheid de rekening voldoen: 90 eurocent! Mijn opmerking dat ik, als ik het gewild had, in de tussentijd het hele museum had kunnen bekijken, werd nuchter weerlegd: "Ach meneer, hier vertrouwen we de mensen nog!" Dus beste lezer, als u in Rotterdam bent, breng een bezoek aan dat mooie en mensvriendelijke museum!

Nadat ik de opdracht van Arne had uitgevoerd zond ik hem op 25 april 2013 een 'spirituele tegenprestatie', een kersvers 11x10 minschijfprobleem. Mijn wedervraag was of hij daar commentaar op wilde leveren. En wat bleek? Arne had diezelfde dag ook een 11x10 minschijfprobleem gemaakt, met eveneens een leuk eindspel. Het lijken wel tweelingbroertjes (of zusjes)!

1 T. Kieboom	1M1 z.a.z.	1M2 z.a.z.
2 A.D. van Mourik	2M1 z.a.z.	2M2 z.a.z.

Oplossing probleem 1: 338(22xA)17,3 en zie diagram 1M1: (21)26 en het thema van dia 1M2 is bereikt: (33,39)21(44)11(50) [(49)12-7-2+] 17 [6?(17)=] (45)11-7(50)6+. A (24x)37! [vooral niet 17?(11,29,34)=] 3, enz. Oplossing probleem 2: 11,2,42,13,30x10(15)46(9) 30(14) [op (20) volgt moment 2M1: 14!+] 10(4)24(9)19(14) [op (10)44(15)39!(20) volgt moment 2M2: 14!] 10,44+. Het grappige toeval zit 'm in de remisevariant van

probleem 1, na 11(50)6? Waarop zwart juist remise maakt door in de bril 12/21 te kruipen!

Arne vond zijn helft 's middags tijdens een fietstocht, ik de mijne 's avonds met een wijntje en een sigaretje. En dat terwijl wij van elkaar weten een tikkie allergisch te zijn voor problemen met een ongelijke schijvenverdeling, vooral die in wits nadeel... Het toeval – niet de eerste keer trouwens, wij zaten al vaker op 'dezelfde golflengte': telepatie?! – leidde tot een wat merkwaardig damcompositiegebeuren, waarbij Arne zich liet meeslepen door de belevenissen van de leden des koninklijks huis. (Het was vlak voor 'Kroningsdag'.) Wij wisselden heel wat min-, plus- en materieel wel in evenwicht zijnde problemen uit en in de rubriek die voor u ligt ziet u er het een en ander van terug. Waar het Arne's inbreng betreft is dat juist gedaan om de afgelegde weg naar het betere werk te kunnen volgen.

... een King-shot ...?

Arne van Mourik legt 't hem uit!

Arne van Mourik: "Koninklijke gasten"

Vandaag, 30 april 2013, heb ik met dat brilletjesschema (2M1 en 2M2) wat zitten priegelen op de vierkante millimeter, geïnspireerd door de TV-beelden van de kroningsceremonie.

Willem-Alexander sprak tijdens zijn benoeming namelijk over diagram 3: 18, 127, 1, 18, 16, 18, 440, 494, 35, 23, 18, 2 (15) 12, 46.

Maxima heeft minder gedamd maar toverde van onder haar jurk toch probleem 4 tevoorschijn, met twee schijven meer. Na 18,25x34,30 sloot zij zich bij WA aan en keek na 16,18,440,494 tijdens Koninklijk Moment 3/4M even naar de camera's.

3'Willem-Alexander'	4 'Maxima'	3/4M w.a.z.

Amalia, Alexia en Ariaan zijn, hoe wijs ook, nog kinderen en zij spelen graag met de schijven zonder zich om de Koninklijke Regels te bekommeren – al dat formele gedoe! Voor probleem 5 pakten zij de schijven van pa en ma af en kwamen samen tot (37-41?) 28x48 (19x28?)1,18, 38,23,18,42,43 [dia 3/4M].

5 'De prinsesjes'	6 'Beatrix'	6M (9x20)

Het buitenissige bezorgde pa en ma Van Oranje het schaamrood op de kaken, maar zij beloofden beterschap. “Mea culpa: er zal thuis ook andere inspiratie dan Max Douwes, Harry de Waard en Leo Faber worden vertoond.” (Over schaamrood gesproken: toen het radionieuws de geboorte van prinses Ariaan bekend maakte keek mijn moeder zeer verbaasd op: “Arie Haan??!”)

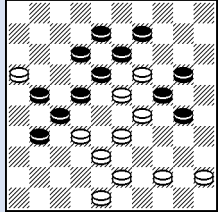
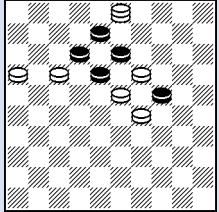
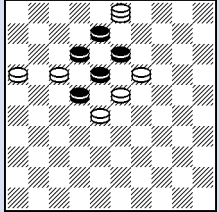
Zalvende woorden kwamen op Bevrijdingsdag van Drakenstein, waar oma Bea zich in alle rust ook met de bril bezig had gehouden: “Kinders, kleinkinders: al dat onstuimige vertier, dat is toch helemaal niet nodig?! Kijk eens wat een ervaren dame kan (dia 6): 39,34! 46x37,22, 11,7 [dia 6M] 35(15)1,46 und soweiter (fluisterde Claus haar in).”

Geen grap: nadat het idee van de welbekende “springplank” opborrelde, 5 mei 2013, Bussumse heide in de stralende zon, ontstond probleem 6 werkelijk waar in de bossen van Lage Vuursche, nabij Drakenstein! Het benutten van de springplank 11/7 is niet nieuw, maar ik had er zelf nog nooit gebruik van gemaakt. Overigens is schijf 7 (volgens de database) pas één keer eerder van veld 20 gekomen, maar Scheijen en De Rooij deden het in *Damproblematiek – de parel van het damspel* (Keessen 1966) met de witte schijf 11 bij aanvang al op z’n plek.

Met mijn bewerking, het ‘goede probleem’ in dit artikel, ben ik vooral tevreden omdat het lukte schijf 41 te brengen. Het goede gevoel werd vooral ingegeven doordat wat eerder niet naar tevredenheid lukte (want in diagram 2 verkeert wit in ondertal), in dit probleem twee keer gebeurt! De slag 25x34, om de schijven 41 en 32 op één lijn te krijgen, is in dit verband een bijzondere en bovendien dubbel zo handig omdat de navolgende meerslag naar de springplank ermee wordt voorbereid. Met het onvermijdelijke “zebrapad” 29/34/40/45 heb ik in dit geval geen moeite. Het ontdekken van meer aardigheden – let bijvoorbeeld eens op schijf 15 – is aan de lezer.

Tom Kieboom: “Stratenmakers”

Hierna bleef het enkele weken stil in Arne’s Koningshuis. Begrijpelijk, na die drukke dagen van 30 april en 4 en 5 mei 2013. Daarom als intermezzo een vervolg op mijn probleem 1. Geïnspireerd door het steeds voller wordende dambord van Arne dacht ik aan de stratenmakers van Den Haag, die voor de kroningsdag toch alles piek fijn in orde moesten maken. Voor ik het wist kwamen er bij mij langwerpige en vierkante stoeptegels op het dambord tevoorschijn, simpelweg door aan probleem 1 een witte en een zwarte schijf toe te voegen! Zie probleem 7: 338 (22xA) 17, 3 zie 7M1: (12x) 26, 12, 7/8 (39) 2 (30,43) 48 (49) 31 (43) 27, 27. Bij A mag na (24x) zowel 17 als 37 maar de eerste van die twee is verreweg de leukste, want zie dia 7M2! Het lijkt wel of Arne’s brilletje op mijn vierkante tegel is gevallen. Er zit verre van een zuivere variant in, maar dat geeft niet in een bijvariant: het gaat dit keer vooral om het plaatje!

7 T. Kieboom	7M1 z.a.z.	7M2 z.a.z.
		

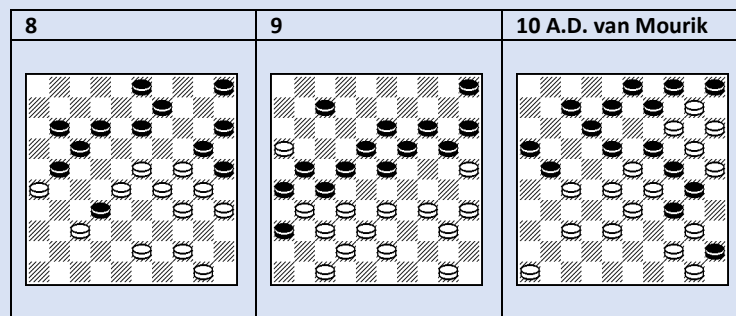
Op 24 mei 2013 kreeg ik weer een e-mail van Arne, hij had de moed nog niet opgegeven en was de afgelopen weken noest verder gegaan aan de arbeid, aangemoedigd door mijn aangelegde tegelpad? Of toch nog een beetje ontevreden met zijn zebrapad?

Arne van Mourik: “Mislukkingskunstenaar”

Tot dusverre heb ik nog niets laten zien van de jammerlijke mislukkingen, waarmee ik doel op bijoplossingen en wat dies meer zij, niet op aanvangsstanden die u wellicht om esthetische redenen mislukt vindt.

(In die zin past de titel van de Hermans-biografie *De Mislukkingskunstenaar* ook wel bij menig problemist: zij scheppen in de ogen van partijspelers niet zelden 'mislukkingen'...)

In een rubriek waarin de ontstaansgeschiedenis van een geslaagd eindresultaat (nr.10 = nr.6) centraal staat verdienen technisch mislukte problemen ook aandacht, als verstekelingen. Zie bijvoorbeeld de poging op diagram 8.

"Now we're talking!" hoor ik de partijspeler roepen, maar voor een probleem geldt nog altijd dat de ontleding straight forward moet zijn. De bedoeling 22,6 [zo komt zwart keurig op 41] 23,14,1,46 is vervloekt: de witte dam mag ook "ongemotiveerd" naar 39, 43 of 48... Zo'n wrak krijgt het dampubliek normaal gesproken dus niet voorgeschoteld, mits de auteur het manco zelf heeft ontdekt.

Ook het wat minder appetijtelijke, maar toch niet direct afstotelijke probleem 9 ging de mist in: 328,39,32,1,9,23,46! Alles correct, maar de bijgeplaatste oppositie 36/47 voelt toch als een litteken in het aangezicht. De stand is mijns inziens door de bindingen aan de linker bordrand niet 'concreet' genoeg om een oogje toe te knijpen."

Arne van Mourik: "Probleemdenken"

Deze 'hoe-ontstaat' is trouwens een mooie gelegenheid om mijn probleemdenken te motiveren: vaak zoek ik eerst naar een mogelijk 'nette, partijachtige' stelling waarin ik mijn vondst poog te gieten. Ik ben niet voor niets partijspeler en houd rekening met de smaak van het publiek: kleurscheiding, zwart boven, wit onder, is ook mijn ideaal, al zie ik wel graag een tikkeltje verrassing in het beeld, iets dat je niet direct verbind aan de partij maar dat misschien toch mogelijk is.

Maar, mocht mijn basisgegevens (het idee: motief, slagsysteem of stellingkenmerk) niet zo netjes te temmen blijken, dan ga ik gerust ook verder zoeken, in het fantasiezerk. Met zo'n wit blok rechts bovenaan het bord heb ik dan totaal geen moeite *mits* er een spectaculair resultaat uit voortvloeit. Had ik de stand van diagram 10 niet ontdekt, dan had ik waarschijnlijk ook niet probleem 3 of 4 gepubliceerd en had ik het bij nr. 2 gelaten.

Persoonlijk vind ik probleem 10 mooier dan probleem 2. Zij die probleem 2 alleen mooier vinden vanwege de 'praktische aanvangsstand' en geen oog hebben voor de rijkere inhoud van nr. 10 vind ik eerlijk gezegd kortzichtige dammers. Dat zijn waarschijnlijk dezelfde dammers die ik liever niet achter het bord ontmoet omdat zij elke poging tot avontuurlijk spel teniet doen door elk kleurrijk standkenmerk weg te hakken...

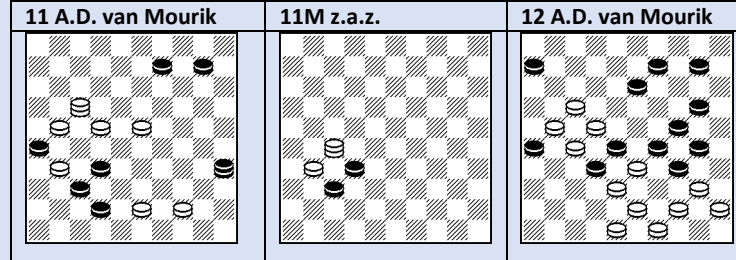
Tom Kieboom: "Blind"

Ik sla tenslotte even af, een zijpad in. Arne schreef me dat hij veel problemen maakt tijdens fietstochten. Daarom vroeg ik hem of hij tijdens het fietsen dan ook aan blind componeren doet.

Arne van Mourik: "Blind componeren"

"Nee, dat lukt mij niet. Ik neem altijd mijn magnetisch dambordje mee en als ik even uitrust ga ik daar mee aan de slag (of pak een boek, al naar gelang mijn zin). In de zon, of als het te warm is op een bankje in de schaduw componeren (en de tijd vergeten en stramme spieren krijgen): héérlijk! Toch heb ik wel één keer een probleem blind gecomponeerd. Het staat op dia 11 en is niet zozeer 'goed' als wel 'apart'; eerste publicatie DP december 2008. Oplossing: 8,47,27 en zie het vierkantje op dia 11M: (21)42+.

“Wat een gek probleem om blind te componeren”, hoor ik Tom en de lezer denken. Dat kwam zo: op 10 november 2007 lag ik in bed en dacht aan een oud probleem dat ik in 1995 (10 augustus) had gemaakt. Mooie gelegenheid om nu eens de vorm daarvan af te drukken die me bij nader inzien beter bevalt; zie dia 12. (In HD december 1996 liet ik de schijven 44 en 48 op de velden 50 en 42 zetten en in die vorm verscheen het probleem ook in het boek van Yushkevitch (2013).) Wit wint met 42! 33,29,11(26x)43,3(6x) [na (32x) mag de witte dam overal landen!] 22! (17)38+.

In mijn gedachten verplaatste ik liggend dat vierkantje een rij naar beneden en kreeg in het pikkedonker de slag 47x27 voor ogen. Vrij snel daarna ook (35x38) en toen “zag” ik dat de witte dam met de beweging 17-8 (26x19) de slag naar 47 kon maken. Toch maar het licht aangedaan en met het magnetisch dambordje gecontroleerd of ik het me goed had voorgesteld. En zowaar, het klopte en er zat geen b.o. of anderszins storends in. Ik hoor mezelf nog denken: “Grappig, een probleem ‘blind’ gecomponeerd!” Ik vraag me nu ineens af of iemand als Ton Sijbrands of Erno Prosman desgewenst altijd en overal kan componeren?!”

Arne op de Reiderpunt, Oost Groningen, augustus 2008, heeft zo'n grote damvis gevangen!